

DEPARTAMENT: LLENGUA CATALANA I LITERATURA	CURS: 2026-27
MATÈRIA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA	
NIVELL EDUCATIU: [1r BATX.]	

Criteris d'avaluació [1r de Batxillerat]

1. DIVERSITAT I RESPECTE LINGÜÍSTICS [C1; C10]

1.1 Reconèixer i valorar les llengües de Catalunya i les respectives varietats dialectals, amb una atenció especial a la del propi territori, a partir de l'explicació del seu desenvolupament històric i sociolingüístic i de la situació actual, contrastant de manera explícita i amb el metallenguatge apropiat aspectes lingüístics i discursius de les diferents llengües, així com trets dels dialectes del català, en manifestacions orals, escrites i multimodals.

1.2 Qüestionar i refutar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'exploració i la reflexió entorn dels fenòmens de contacte entre llengües, amb especial atenció al paper de les xarxes socials i dels mitjans de comunicació, i de la investigació sobre els drets lingüístics i diversos models de convivència entre llengües.

1.3 Identificar i rebutjar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder mitjançant la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuals i discursius utilitzats, així com dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones.

1.4 Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i per a la recerca de consensos tant en l'àmbit personal com educatiu i social.

2. ESCOLTAR, ENTENDRE I PARLAR [C2; C3; C9]

2.1 Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals complexos propis de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.

2.2 Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals complexos, avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

2.3 Dur a terme exposicions i argumentacions orals formals amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social, ajustant-se a les convencions pròpies de cada gènere discursiu, i fer-ho amb la fluïdesa, el rigor, la coherència i el registre adequats, en diferents suports i utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals.

2.4 Participar de manera activa i adequada en interaccions orals formals i informals i en el treball en equip, amb una actitud d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.

2.5 Revisar els textos propis i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i amb un metallenguatge específic, i identificar i resoldre problemes de comprensió lectora utilitzant els coneixements explícits sobre la llengua i el seu ús.

2.6 Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, així com els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i un metallenguatge específic, en la comprensió i la producció de textos acadèmics, dels mitjans de comunicació, personals i socials.

3. LLEGIR, COMPRENDRE, REFLEXIONAR I INTERPRETAR [C4]

3.1 Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals especialitzats, amb una atenció especial a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, fent les inferències necessàries i amb diferents propòsits de lectura.

3.2 Valorar la forma i el contingut de textos complexos, avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.

4. ESCRIURE [C5; C9]

4.1 Elaborar textos acadèmics coherents, cohesionats i amb el registre adequat sobre temes curriculars o d'interès social i cultural, precedits d'un procés de planificació que atengui la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal, i de redacció i revisió d'esborranys de manera individual o entre iguals, o mitjançant altres instruments de consulta.

4.2 Incorporar procediments per enriquir els textos, atenent l'ús discursiu de diferents elements lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical, de l'àmbit social i acadèmic.

4.3 Revisar els textos propis i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i amb un metallenguatge específic, i identificar i resoldre problemes de comprensió lectora utilitzant els coneixements explícits sobre la llengua i el seu ús.

4.4 Elaborar i presentar els resultats de petits projectes d'investigació sobre aspectes rellevants del funcionament de la llengua, formulant hipòtesis i establint generalitzacions, utilitzant els conceptes i la terminologia lingüística adequada i consultant de manera autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.

5. EDUCACIÓ LITERÀRIA [C7; C8]

5.1 Triar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània i deixar constància del progrés de l'itinerari lector i cultural personal mitjançant l'explicació argumentada dels criteris de selecció de les lectures, de les formes d'accés a la cultura literària i de l'experiència de lectura.

5.2 Compartir l'experiència lectora utilitzant un metallenguatge específic i elaborar una interpretació personal establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals.

5.3 Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el context sociohistòric i amb la tradició literària, utilitzant un metallenguatge específic i incorporant judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica de les obres.

5.4 Desenvolupar projectes d'investigació que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal, mitjançant l'establiment de vincles argumentats entre els clàssics de la literatura catalana des de l'edat mitjana fins a l'últim quart del segle XIX, objecte de lectura guiada, i altres textos i manifestacions artístiques d'ahir i d'avui, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge, recursos expressius i valors ètics i estètics, i explicitant la implicació i la resposta personal del lector a la lectura.

5.5 Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil en suports diferents i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en què s'utilitzin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.

6. RECERCA I INVESTIGACIÓ [C6]

6.1 Elaborar treballs d'investigació de manera autònoma, en diferents suports, sobre temes curriculars d'interès cultural que impliquin localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts; calibrar-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa, adoptant un punt de vista crític i respectuós amb la propietat intel·lectual.

6.2 Avaluar la veracitat de notícies i informacions, amb especial atenció a les xarxes socials i a altres entorns digitals, seguint pautes d'anàlisi, contrast i verificació, fent ús de les eines adequades i mantenint una actitud crítica davant els possibles biaixos de la informació i autoregulant-se'n en l'ús.

6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació amb la cerca i la comunicació de la informació.

CRITERIS D'AVUACIÓ · BATXILLERAT

AVALUACIÓ GLOBAL, CONTINUADA I FORMATIVA

Instruments d'avaluació continuada

01

ESCRIURE

TALLER D'ESCRITURA

- Organització d'idees: esquemes i mapes conceptuais.
- Escriure i redacció a partir de models o de creació pròpia.
- Assimilació de models de tipologies textuais diverses.
- Aplicació de morfosintaxi, ortografia i lèxic a l'expressió escrita.
- Ús de connectors.

ACTIVITATS D'ESTUDI DE LA LLENGUA

- Reescriptura canviant el punt de vista.
- Aplicació dels mecanismes i convencions de la llengua catalana: ortografia, gramàtica i lèxic
- Ús de connectors.
- Dictat.
- Traducció inversa: castellà-català.
- Correcció de textos.

02

LLEGIR,
COMPRENDRE,
REFLEXIONAR I
INTERPRETAR

TALLER DE LECTURA

- Lectura individual o cooperativa i comprensió de textos de tipologies i gèneres diversos.
- Anàlisi formal: idees principals i secundàries.
- Identificació de l'estructura organitzativa dels textos.
- Valoració, síntesi i comentari crític.

REFLEXIÓ LINGÜÍSTICA

- Activitats a partir de la lectura sobre ortografia, gramàtica i lèxic.

03

ESCOLTAR,
ENTENDRE I
PARLAR

TALLER D'EXPRESSIÓ ORAL

- Pronúncia i elements prosòdics i gestuals.
- Estratègies d'escolta i expressió.
- Oralitat en situacions comunicatives diverses.
- Lectura en veu alta impostada.
- Exposició oral.

CONVERSA GUIADA

- A partir de la lectura de textos escrits o multimèdia.

04

EDUCACIÓ
LITERÀRIA

RECERCA I
INVESTIGACIÓ

TALLER LITERARI

- Lectura de fragments i poemes d'obres literàries.
- Realització de petites recerques i investigacions.
- Conversa i discussió literària.
- Comentaris guiats de textos literaris de gèneres diversos.

RECERCA, ANÀLISI I CREACIÓ

- Cerca i classificació d'informació en fonts i suports diversos.
- Reconeixement i anàlisi de recursos expressius i retòrics.
- Pla lector: activitats sobre les lectures obligatòries.
- Literatura i audiovisual: produccions multimèdia.

05

DIVERSITAT I
RESPECTE
LINGÜÍSTICS

TALLER DE PLURILINGÜISME

- Anàlisi de textos orals i escrits en varietats dialectals i socials diferenciades.
- Lectures sobre llengua i identitat, usos socials de les llengües i llengües minoritzades.
- Sensibilització sobre la diversitat lingüística; intercomprensió a partir d'altres llengües i d'elements comuns; transllenguatge i transformació intra o interlingüística.

ÚS DE LA LLENGUA

- Atenció, participació i ús de la llengua catalana en les relacions socials a l'aula, en contextos formals i informals.

06

PERSONAL,
SOCIAL
I D'APRENDRE A
APRENDRE

PUNTUALITAT I RESPONSABILITAT

- Puntualitat en l'assistència i en la presentació de tasques habituals i d'avaluació.

CONSTÀNCIA I ACTITUD

- Constància, progressió i autoexigència en el treball diari, individual i cooperatiu, i actitud respectuosa envers el professorat i l'alumnat.

CRITERIS D'AVUACIÓ · BATXILLERAT

INSTRUMENTS BÀSICS D'AVUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

LLENGUA CATALANA I LITERATURA [INSTITUT MONTSERRAT ROIG]

Evidències, ponderació i instruments d'avaluació bàsics

DISTRIBUCIÓ DE LA QUALIFICACIÓ

TOTAL: 100%

SUMATIVA I CERTIFICATIVA · 95%

FORMATIVA I FORMADORA · 5%

25%

ESCRIURE

AVALUACIÓ SUMATIVA I CERTIFICATIVA

PROVES OBJECTIVES D'EXPRESSIÓ ESCRITA

- Produccions escrites de caràcter objectiu, d'acord amb el model competencial establert pel departament didàctic.

MÍNIM: 2 proves d'expressió escrita [redacció] de tipologies textuais diverses en cada període d'avaluació.

70%

DESTRESSES

- LINGÜÍSTIQUES
- COMUNICATIVES
- LITERÀRIES
- RECERCA

AVALUACIÓ SUMATIVA I CERTIFICATIVA

PROVES I ACTIVITATS COMPETENCIAIS

REFLEXIÓ LINGÜÍSTICA I COMPENSIÓ LECTORA

- Proves objectives de morfosintaxi, ortografia i lèxic.
- Compensió lectora: observació, interpretació, reflexió i inferència.

COMUNICACIÓ ORAL

- Exposició oral, individual o grupal, de projectes i treballs de llengua i literatura.
- Conversa guiada i debat.

EDUCACIÓ LITERÀRIA I RECERCA

- Comentari literari guiat.
- Proves objectives, treballs i projectes multimèdia o artístics sobre lectures obligatòries, teoria literària i història de la literatura catalana.

LLENGUA I SOCIETAT

- Comentari lingüístic guiat.
- Proves, treballs i projectes multimèdia o artístics sobre història de la llengua catalana, variació lingüística, ús social de la llengua i plurilingüisme.

MÍNIM: 2 proves objectives en cada període d'avaluació, d'acord amb les seqüències didàctiques i continguts transmesos.

5%

PROCÉS D'APRENENTATGE I USOS LINGÜÍSTICS

AVALUACIÓ FORMATIVA I FORMADORA

- Quadern-bitàcola del professorat.
- Puntualitat en l'assistència i en la presentació de tasques habituals i d'avaluació.
- Constància, progressió i autoexigència en el treball diari, individual i cooperatiu, amb una actitud respectuosa envers el professorat i l'alumnat.
- Respecte lingüístic i ús habitual, en contextos formals i informals, de la llengua catalana.

CRITERIS GENERALS D'AVUACIÓ

L'avaluació és global, continuada, formativa, integradora, sumativa i acreditativa.

01

ESCALA
NUMÈRICA

S'expressarà numèricament, amb nombres enters de l'1 al 10: 1, 2, 3 i 4 (I); 5 (S); 6 (B); 7 i 8 (N); 9 i 10 (E). Es considera qualificació negativa de 4 a 1.

1-4 · I

5 · S

6 · B

7-8 · N

9-10 · E

02

MITJANA
FINAL

La qualificació de final de curs s'obté de la mitjana de les qualificacions de les tres avaluacions, sempre que s'hagin aprovat les tres.

03

AVALUACIONS
I
RECUPERACIÓ

Els continguts de les 3 avaluacions són independents. Per tant, en cas que l'alumne/a tingui una, dues o les tres avaluacions suspeses podrà recuperar-les al llarg del curs i a final de curs. Ara bé, en ser l'avaluació continuada, a criteri del professorat i en funció de l'evolució i progressió de l'alumne/a, pot quedar recuperada automàticament una avaluació pendent, sempre que la qualificació pendent sigui igual o superior a 4.

04

MILLORA I
ARRODONIMENT

En la qualificació final de curs es poden aplicar factors de millora a la qualificació obtinguda, per tal d'arrodonir-la, atesos els aspectes de progressió i evolució de l'alumnat al llarg del curs a la matèria Llengua catalana I i també als resultats obtinguts de l'avaluació global de la resta de matèries que hagi cursat.

1. Procés de recuperació de la matèria

RECUPERACIÓ ORDINÀRIA

- Es proposaran activitats específiques de recuperació dels aprenentatges variades, diverses, adequades i amb caràcter individual per a l'alumnat que no superi alguna de les avaluacions ordinàries [trimestre].
- També es podran recuperar automàticament les avaluacions pendents en funció de l'evolució i progressió que tingui un/a alumne/a al llarg dels períodes d'avaluació posteriors, sense necessitat d'una prova o activitat específica.
- L'instrument preferent de recuperació i suficiència abans de l'avaluació final ordinària serà una prova de destreses bàsiques.
- En funció de la progressió i evolució al llarg del curs de cada alumne/a, a criteri del professorat i amb el vistiplau del departament didàctic, es podran proposar altres activitats específiques de recuperació dels aprenentatges variades, diverses, adequades i amb caràcter individual per a l'alumnat que no assoleixi alguna/es de les competències de la matèria abans de l'avaluació final ordinària.
- Amb independència de l'instrument d'avaluació que s'apliqui, la nota de suficiència no podrà superar el 5 (S). En casos excepcionals si la millora que es produeix és molt significativa es podrà atorgar un 6 (B).
- L'alumne que no superi l'avaluació final ordinària quedarà pendent de l'avaluació extraordinària.

PROVA DE RECUPERACIÓ I SUFICIÈNCIA

L'instrument preferent abans de l'avaluació final ordinària serà una prova de destreses bàsiques estructurada per avaluacions.

LA PROVA INCLOURÀ

- Comprensió lectora: localització, interpretació i reflexió.
- Expressió escrita: redacció d'una tipologia treballada.
- Reflexió lingüística: aplicació dels continguts impartits.
- Pla lector: activitats sobre les lectures fixades pel centre.

QUALIFICACIÓ DE SUFICIÈNCIA

Màxim 5 (S), amb independència de l'instrument aplicat. Excepcionalment, 6 (B) si la millora és molt significativa.

Si no supera l'avaluació final ordinària, l'alumne/a quedarà pendent de l'avaluació extraordinària.

**AVALUACIÓ
FINAL
EXTRAORDINÀRIA**

- L'instrument preferent serà una prova global de destreses bàsiques.
- Tot l'alumnat farà obligatòriament les activitats de comprensió lectora i expressió escrita. El professorat podrà seleccionar, singularitzar i individualitzar les activitats de reflexió lingüística i educació literària.
- La qualificació s'expressarà amb nombres enters de l'1 al 10: 1, 2, 3 i 4 (I); 5 (S); 6 (B); 7 i 8 (N); 9 i 10 (E). De l'1 al 4 és negativa.
- Si l'alumne/a no ha de fer la prova global, la qualificació final extraordinària considerarà altres resultats del curs vinculats a les competències i a la ponderació de l'avaluació sumativa.
- El departament didàctic fixa i aprova els processos i els instruments de recuperació extraordinària.
- A 1r de Batxillerat, les activitats es faran després de l'avaluació final ordinària, en el període que determini la direcció del centre.

PROVA GLOBAL DE DESTRESES BÀSIQUES

La prova global contindrà quatre àmbits:

LA PROVA INCLOURÀ

- Comprensió lectora: localització, interpretació i reflexió sobre la informació.
- Expressió escrita: redacció d'una de les tipologies textuais treballades.
- Reflexió lingüística: aplicació dels continguts impartits.
- Educació literària: activitats sobre les lectures fixades al pla lector.

2. Procés de millora de la qualificació final

MILLORA DE LA QUALIFICACIÓ

- L'alumnat que ho desitgi podrà millorar la qualificació final.
- El professorat plantejarà un examen global de tot el curs i un exercici d'expressió escrita (redacció).

COM S'APLICA LA MILLORA

QUALIFICACIÓ PROVISIONAL ≤ 7

Si obté més d'un 8 en l'examen global o treball específic, la nota final augmentarà 1 punt.

QUALIFICACIÓ PROVISIONAL ≥ 8

Per augmentar la nota, la qualificació de l'examen global o treball específic haurà de ser superior a la provisional.

IMPORTANT: si la qualificació obtinguda a la prova de millora és inferior a la qualificació de l'avaluació final provisional, la qualificació d'avaluació final serà la d'aquest examen global.

ARRODONIMENT PER BON APROFITAMENT

La nota es podrà arrodonir per excés a partir del mig decimal si l'alumne/a ha mostrat un aprofitament positiu i continu durant el curs.

3. Mesures i suports universals

ALUMNAT AMB NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS

- Per a l'alumnat amb NEE i dictamen supervisat pel servei de psicopedagogia, els criteris s'adaptaran a les seves possibilitats de progressió, superació i millora i es recolliran en el pla individualitzat.
- El principi regulador del pla individualitzat serà la capacitat de millora i progrés en l'assoliment mínim de les competències bàsiques comunicatives i lingüístiques, amb una atenció especial a la comprensió lectora i l'expressió escrita.
- Davant de dificultats en l'adquisició de les competències bàsiques, el professorat implementarà activitats puntuals d'avaluació adaptades a les necessitats de l'alumne/a. S'orientaran a l'assoliment de les destreses bàsiques de la matèria.

4. Alumnat nouvingut

EXEMPCIÓ DE LLENGUA CATALANA

- L'exempció d'avaluació de la matèria Llengua catalana suposa que en l'avaluació final de curs i a l'historial acadèmic de l'alumne/a, la qualificació de la matèria s'expressarà com a EXEMPT/A i, no tindrà cap mena d'efecte i consideració de cara al pas de curs i la qualificació final de l'etapa.
- El fet d'obtenir l'exempció de la qualificació, però, no eximeix l'alumne/a d'assistir a les sessions classe de llengua catalana i literatura, on haurà de seguir un programa específic d'adquisició de les destreses comunicatives i lingüístiques per tal que pugui assolir, com a mínim, una comprensió i expressió oral i escrita de la llengua catalana.
- Si la llengua d'origen fos llengua romànica convindria assolir en acabar el curs el nivell B2 del MERC. Si fos el segon curs que l'alumne/a gaudís d'aquesta exempció caldria que assolís el nivell B2+ del MERC
- Si la llengua d'origen no fos una llengua romànica convindria assolir en acabar el curs el nivell A2 del MERC. Si fos el segon curs que l'alumne/a gaudís d'aquesta exempció caldria que assolís el nivell B1+ del MERC